

Palebná příprava při střetném sražení

Podplukovník Josef Brož

V diskusním příspěvku navazuji na článek uveřejněný v časopise *Vojenská mysl* č. 4/61 a chci doplnit a vyslovit názor na často diskutovanou otázku vzájemné souvislosti prvního hromadného úderu a palebné přípravy při střetném sražení svazků vševojskové armády v první útočné operaci počátečního období války.

Osvětím částečně první hromadný úder, aby mohla vyniknout souvislost palebné přípravy. Štáb frontu plánuje podle nařízení HV palebné úkoly v prvním hromadném úderu jak pro frontové prostředky (raketové a letectvo), tak i za armádní prostředky, které se účastní prvního hromadného úderu. Od vševojskové armády prvního sledu může se účastnit zpravidla jen armádní raketová brigáda. Někteří autoři vyjimečně připouštějí i účast taktických raketových prostředků. **Vojenské raketové prostředky mohou být přibrány opravdu jen výjimečně, jen když nebude kryta potřeba takticko-operačních raket a budou-li pro tyto rakety objekty (v horském a zalesněném terénu).** V rámci frontu mohou být přibrány takticko-operační prostředky vševojskové armády druhého sledu. První hromadný úder je především proveden jadernými náplněmi na stále sledované a v konečné fázi vyhodnocené cíle, jejichž zničení má rozhodující význam pro vytvoření vhodných podmínek pozemním vojskům v první operaci počátečního období války. To vyžaduje od raketových prostředků armády (samozřejmě i frontu), které jsou přibrány podle nařízení štábu frontu k účasti v prvním hromadném úderu:

- zabezpečit dovednou organizaci rychlý přesun z mírových posádek do prostoru rozptýlení nebo ihned do ženině připravených prostorů bojového rozmístění;

- provést rychlou a přesnou organizaci topografické, meteorologické a balistické přípravy;

- být na vysokém stupni bojové pohotovosti ke splnění palebných úkolů;

- mít připraveno všestranné zabezpečení potřebného počtu jaderné munice jak pro palbu v prvním hromadném úderu, tak i pro vyvíjející se útočnou operaci;

- připravit pevné a nepřetržitě vedení raketovým prostředkům.

Současně je nutné učinit taková opatření, aby velitelé raketových jednotek (útvarů) byli během přesunu uvědomeni o radiační situaci a mohli popřípadě reagovat na vzniklou situaci během přesunu.

Dělostřelectvo v první útočné operaci bude plnit tyto základní úkoly:

- vybojování palebné převahy nad nepřítelem, tj. zničení prostředků jaderného napadení, skladů, základů a míst velení;

- zničení hlavního uskupení sil nepřítele a vytvořit tak podmínky pro změnu poměru sil;

- narušit velení vojskům a zmařit útok nepřítele;

- narušit práci týlu vojenských a vojensko-průmyslových objektů a administrativních center.

První hromadný úder je prováděn jak na prostředky jaderného napadení, pevné cíle, tak i na svazky, což značně

ovlivní způsob použití jaderné munice frontu a armády v první útočné operaci. Podle nařízení štábu frontu budou příbráným raketovým prostředkům armády stanoveny postupně objekty napadení, jejich souřadnice, ráže, druh náplně, výbuchu a potřebné signály. Štáb frontu bude řídit (usměrňovat), podle zpráv a narůstání nebezpečí, zaujetí záložního a hlavního prostoru bojového rozmístění a v konečné fázi nařídí zahájení úderu. Provedení prvního hromadného úderu nutno chápat jako dobu dopadu jaderných náplní na vyhodnocené objekty nepřítele. První hromadný úder však v celkovém pojetí (s prostředky HV) není nějaký jednorázový akt, nýbrž bude mít určitou dobu trvání.

Po provedených jaderných úderech bude prakticky současně zahájena činnost obou stran. Velitel frontu k zahájení útočné činnosti stanoví vševojskové armádě čas „Č“ k překročení státní hranice předsunutými odřady svazků. V některých případech si bude čas „Č“ volit velitel armády sám. Může to být za situace, kdy vševojsková armáda bude působit na samostatném směru, nebo kdy zahájí činnost samostatně po napadení našeho státního území nepřítelem.

Před překročením státní hranice může na některém směru předcházet i palebný přepad. To bude za situace, kdy nepřítel obsadil daný směr postupu PO státní hranice jednotkami. Proto se jeví nutné, aby prostředky svazků prvního sledu a to hlavně dělostřelectvo PO, popřípadě i oddíly vojskových raket byly na některém směru předsunuty ke státní hranici, aby se popřípadě mohly účastnit zabezpečení překročení státní hranice PO.

Bojová činnost hlavních sil vojskových svazků prvního hledu bude na jednotlivých směrech zahajována řadou střetných bojů, neboť vojska obou stran budou řešit danou situaci útočnou

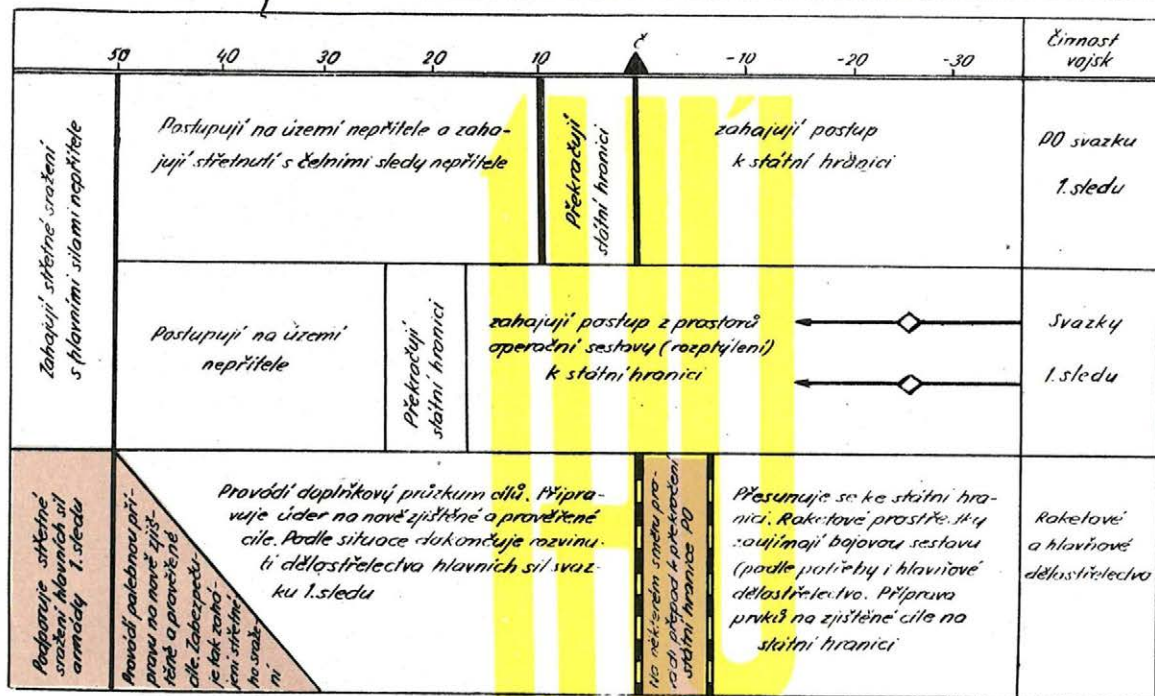
činností. Před zasazením hlavních sil do střetného zasazení bude provedena palebná příprava. Organizace a způsob provedení palebné přípravy před zasazením svazků do střetného sražení bude mít některé zvláštnosti:

- plánovat palebnou přípravu bude štáb dělostřelectva svazku;
- zahájení palebné přípravy na jednotlivých směrech svazků nebude zpravidla jednotné;
- rovněž struktura a délka palebné přípravy nebude v rámci vševojskové armády stejná.

Vševojskové svazky mohou vstoupit do boje v závislosti na podmínkách zahájení nepřátelství a to za různých okolností. Proto střetné boje svazků na jednotlivých směrech mohou se odehrávat jak na státní hranici, tak oboustranně státní hranice a to jak na nepřátelském území, tak popřípadě na straně našeho státu. Střetné boje svazků na jednotlivých směrech budou ovlivněny tím, jak tyto byly zasaženy a zdrženy jadernými údery z hromadného úderu. V případě pozvolného narůstání nebezpečí války, kdy budou svazky předem vyvedeny do prostorů rozptýlení, ještě doplněny a skrytými přesuny zaujmou operační sestavu možno předpokládat, že palebná příprava může být za takové situace první útočné operace zahájena v průběhu trvání prvního hromadného úderu nebo po jeho ukončení. Konečně určený čas „Č“ k překročení státní hranice PO může být i zároveň dobou prvních výbuchů v našem prvním hromadném úderu.

Zcela jinak to bude při náhlém zostření situace (napadení našeho státu), kdy svazky přímo z posádek zaujmou operační sestavu nebo přejdou do sražení. Za takovéto situace možno uvažovat, že první hromadný úder bude mít formu odvetného úderu. Se strany nepřítele lze předpokládat, že dosáhne určitého počátečního úspěchu. K střetným

MOŽNÁ VARIANTA ČASOVÉHO VYVÁŽENÍ PINĚNÍ ÚKOLŮ RAKETOVÝM A HLAVŇOVÝM DĚLOSTŘELCEVEM.

bojům na jednotlivých směrech může docházet na vlastním území. Zvláštnost palebné přípravy lze spatřovat v tom, že mohutnost jejího úderu bude postupně narůstat a to podle toho, jak raketové a dělostřelecké prostředky budou docházet na frontu a zaujmou bojovou sestavu.

Hlavní prostředky palebné přípravy jsou raketové prostředky svazku a hlavně dělostřelectvo (včetně posilového). Proto je zapotřebí, aby náčelníci dělostřelectva svazků vysunuli včas tyto prostředky do palebných postavení, aby se mohly účastnit zabezpečení střetného boje. **Oddíl vojskových raket může být předsunut k státní hranici současně s PO.** Za předpokladu, že výhodné čáry pro rozvinutí hlavních sil nebudou déle než 10–15 km za státní hranicí, lze z předsunutých palebných stanovišť z původního prostoru bojového rozmístění úspěšně zabezpečit střetný boj. Možné varianty prostoru bojového rozmístění oddílu vojskových raket nutno mít připraveny již v míru i s ženíjnými úpravami, maskováním a topografickým zabezpečením. Obdobně nutno předsunout hlavně dělostřelectvo. Toto je výhodné přidělit nebo začlenit do sestavy PO a tím včas přiblížit a rozvinout hlavně dělostřelectvo. Ovšem předčasným předsunutím oddílů vojskových raket a hlavně dělostřelectva dáváme na druhé straně nepříteli možnost jeho zničení.

Palebné přípravy na daném směru se zúčastní jak prostředky svazků, tak i pořipadě raketové prostředky armády a na některém směru při střetnutí i PTZ armády. Konečně mohou být k udržení výhodných čar střetnutí vysazeny taktické vzdušné výsadky.

Výše uvedené úkoly raketového a hlavně dělostřelectva nám ukazují vzájemnou souvislost prvního hromadného úderu a palebné přípravy. **Palebná příprava bude navazovat na úder prvního**

ního hromadného úderu, bude je doplňovat, zvláště na ty svazky prvního sledu, které nebyly z jakýchkoli důvodů napadeny, dále na nově zjištěné prostředky jaderného napadení, místa velení a dělostřelectvo. Vždyť to bude další zvláštnost palebné přípravy před střetným sražením, že nebude provedena do tak velké hloubky, neboť tuto nám již provedly prostředky v rámci prvního hromadného úderu. I když plánování probíhá na stupni svazků, štáb raketových vojsk a dělostřelectva armády usměrní (podle rozhodnutí velitele armády) štáby dělostřelectva svazků v počtu jaderných úderů, tak i úder armádní raketové brigády na daném směru ovlivní úspěch střetného boje. Za soudobých podmínek střetných sražení úspěchu dosáhne ta strana, která ve vhodnou dobu rozvine raketové prostředky, a včas jadernými údermi zasáhne jednotky (hlavně tankové) protivníka. Jaderné úderu na přicházející svazky nepřítele možno provést, kdy jsou ještě na přesunu a to jen když dochází k určitému sražení těchto proudů (na přepravách, soutěžkách apod.). Ovšem nejvýhodnější se jeví doba, kdy svazky protivníka zahájily rozčleňování do praporek proudů nebo dokonce i rotních.

Celkově možno učinit **závěr**, že palebná příprava při skloubení s prvním hromadným úderem může mít tři varianty zahájení:

- současně s prvním hromadným úderem,
- v průběhu prvního hromadného úderu,
- po ukončení prvního hromadného úderu.

Druhá a třetí varianta bude podle mého názoru provedena pro naše svazky za příznivější situace. Zvláště za varianty po ukončení prvního hromadného úderu lze předpokládat, že jaderný-

mi úderu byly zasaženy svazky prvního sledu nepřítele a tím zdržen jejich postup a proto palebná příprava mohla být zahájena až v hloubce na území nepřítele. Při plánování palebné přípravy štáb raketových vojsk a dělostřelectva odpovídá za koordinaci cílů, aby tak bylo zabezpečeno splnění úkolů armádou. Zahájení palebné přípravy bude zpravidla na každém směru jadernými úderu na přicházející svazky nepřítele. Mohutnost úderu palebné přípravy na daném směru bude ovlivněna počtem jaderných úderů na přicházející nepřátelské svazky v průběhu prvního hromadného úderu.

Počáteční období války bude mít celou řadu svých zvláštností v otázkách bojového použití raketového a hlavnového dělostřelectva. Jednou z nich je způsob plánování a provedení palebné přípravy a její vzájemná souvislost s prvním hromadným úderem.

K otázce přesunů

Podplukovník Vlastimil Lidický

Ve svém diskusním příspěvku chci rozvést dvě otázky, jejichž řešení bylo v posledním údobí předmětem diskusí ve štábech svazků i armád. Tyto otázky byly nyní velmi často spojovány s loňskou diskusí a výměnou názorů, zda je správné určovat pro přesunující se svazek osy přesunu, nebo zda stačí určit jen pásmo. Nechci tuto otázku zde rozebírat podrobněji, myslím však, že nebude na škodu toto, byť i jen v závěrech uvést.

Výslednicí těchto všech úvah a názorů bylo řešení, že je nejvýhodnější stanovovat v úkolu pro přesunující se svazek osy přesunu. Zároveň však bylo podotknuto, že otázka stanovení pochodových os a zároveň určení pásma přesunu pro svazek není na škodu řešení úkolů, ať již pro štáb svazku, či pro samotný nadřízený štáb. Je to myslím správné a není zde účelem znovu rozvířit již k řešení problému diskusí, nebo znovu uvádět zdůvodnění. Naopak je potřeba rozebrat novou otázku vystupující do popředí nyní a to otázka počtu určování pochodových os pro přesun divize.

Možnou variantu časového vyjádření plnění úkolu raketovým a hlavnovým dělostřelectvem udává příloha.

Štáb raketových vojsk a dělostřelectva armády v první operaci počátečního období války bude řešit řadu složitých otázek spojených s vyvedením raketového a hlavnového dělostřelectva, jeho předsunutím do palebných postavení, získáním podkladů pro provedení úderu v palebné přípravě. Současně nutno zabezpečit raketové jednotky včasným přísunem jaderné munice z raketového týlu. Systém zásobování v počátečním období války bude vycházet ze speciálních podmínek raketových jednotek.

Ve většině případů našich zaměstnání, cvičení na mapách, cvičeních všeho druhu v terénu, či prověrkách bojové pohotovosti, spojených s plněním bojového úkolu, byly pro přesun divize stanovovány dvě osy. Myslím, že tato řešení byla přijímána dosti šablonovitě a bez náležitého uvážení potřeb a soudobosti vojsk. Je vcelku pochopitelné, že dřívější vojska bez raketových součástí, nebo pásové radiolokační techniky a jiné speciální techniky nekladla takové nároky a požadavky na komunikační síť. Divíme-li se proto na řešení tohoto problému ze současných hledisek, bude správné říkat: Soudobý vševojskový svazek potřebuje ke svému přesunu dvě, častěji tři komunikace.

Stanovení třetí komunikace pomůže řešit v některých případech svízelnou situaci. Po této třetí ose se může přesunovat pásová technika divize, oddíl vojskových raket apod. a nebude svým postupem zdržovat ostatní proudy na komunikaci.

Vyskytly se i názory, že za přesunu po dvou osách je potřebné soustředit pomalejší techniku na jednu osu a po druhé přesu-